magam formucous Scan six 46137

प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिक्ल्बर प्रविधि विस्तार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५

प्रस्तावनाः प्रिसिजन र प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधिवाट तरकारी तथा फलफूल खेती गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वढाउन, व्यवसायिक रूपमा गुणस्तरिय तरकारी तथा फलफूल उत्पादन प्रवर्द्धनमा कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न तथा यस प्रदेशको वागवानी क्षेत्रलाई आधुनिक प्रविधिमा परिणत गर्न प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि बाट तरकारी तथा फलफूल खेती लगायत नर्सरी स्थापनाका लागि अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रदेश सरकार, प्रदेश नं ५ भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले "प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७५" तयार गरी लागू गरिएको छ

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

- 9. <u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः</u> (१) यस कार्यविधिको नाम "प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि विस्तार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७४" रहेको छ ।
 - (२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
- २. <u>परिभाषाः</u> विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमाः-
 - (क) "अनुदानग्राही" भन्नाले व्यवसायिकरुपमा उच्च मूल्यजाने तरकारी वाली फलफूल वा तरकारी वालीको नर्सरी व्यवसाय सँचालन गर्नका लागि यस कार्यविधि बमोजिम छनौट भएका कृषि सहकारी, कृषि फार्म, निजी कृषि कम्पनी सम्झनुपर्छ ।
 - (ख) "प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि" भन्नाले हाइटेक ग्रिनहाउस, नेचुरल्ली भेण्टीलेटेड ग्रिनहाउस, एग्रीनेट हाउस, प्लाष्टिक टनेल (जि आइ पाइप वा बासको), सुक्ष्म सिचाइ पूर्वाधार तथा प्लाष्टिक मल्चीङ (छापो) प्रयोग गरी उच्च मूल्य जाने तरकारी वाली तथा तरकारीको बेर्नाको उत्पादन तथा व्यवस्थापनलाइ सम्झनुपर्छ।
 - (ग) "प्रस्ताव" भन्नाले उच्च मूल्य जाने ताजा तरकारी, फलफूल वा तरकारीको बेर्ना उत्पादनका लागि प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड

निर्माणका क्रागि अनुदान पाउन पेश गरेको आवेदन विवरण सम्झनुपर्छ । कृषि तथ

- (घ) "अनुदान" भन्नाले दफा ३ ख अनुसारको पूर्वाधार निर्माणका लागि सहयोग उपलब्ध गराइने नगद अनुदान रकम सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) "निर्देशनालय" भन्नाले कृषि विकास निर्देशनालय प्रदेश नं ५ सम्झनुपर्छ।
- (च) "निजी कृषि कम्पनी / कृषि फार्म" भन्नाले निजी क्षेत्रका व्यवसायीबाट कम्पनी रिजिष्टारको कार्यालयमा दर्ता भएको कृषि वाली उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण सम्बन्धि उद्धेश्य भएका निजी कम्पनी भन्ने बुझ्नुपर्दछ । यस शब्दले घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा अन्तर्गतका निकायमा दर्ता भएको कृषि वाली उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण सम्बन्धि उद्धेश्य भएका उद्योग समेतलाइ सम्झनुपर्छ ।
- (छ) "ग्रिनहाउस" भन्नाले दफा ३ झ, ञ र ट मा उल्लेख गरिएका हाइटेक ग्रिनहाउस, नेचुरल्ली भेण्टीलेटेड ग्रिनहाउस तथा एग्रिनेट हाउस लाइ सम्झनुपर्दछ ।
- (ज) "प्लाष्टिक टनेल / घर" भन्नाले जि आइ पाइप वा बास र सिलपोलिन वा UV प्लाष्टिक प्रयोग गरी बनाइएको घर वा टनेल सम्झनुपर्छ ।
- (झ) "हाइटेक ग्रिनहाउस" भन्नाले तापक्रम व्यवस्थापनको अतिरिक्त व्यवस्था सहितको पराबैजनी किरण अवरोधक पोलिथिन (U.V. Stabilized Polyethylene film) र जाली (U.V. Stabilized Thermal Net) सँगै एग्रि नेट वा इन्सेक्ट नेट (Agri Net or Insect Net) को आवरण र Galvanized Iron वा Aluminium Locking Profile बाट निर्मित घरलाइ सम्झनुपर्छ ।
- (ञ) "नेचुरल्ली भेण्टीलेटेड ग्रिनहाउस" भन्नाले तापक्रम नियन्त्रणको अतिरिक्त व्यवस्था नभइ टप तथा साइड भेण्टिलेशनका माध्यमबाट तापक्रम व्यवस्थापन सहितको पराबैजनी किरण अवरोधक पोलिथिन (U.V. Stabilized Polyethylene Film) र जालि (U.V. Stabilized Thermal Net) सँगै एग्रि नेट वा इन्सेक्ट नेट (Agri Net or Insect

Net) को आवरपार Galvanized iron वा Aluminium Locking Profile बाट विभिन्न घरलाइ सम्झनुपर्छ ।

- (ट) "एग्रिनेट हाउस" भन्नाले फ्ल्याट टप भइ ४० Mesh को टप एग्रिनेट, एल्मुनियम शेड नेट तथा क्रिष्टल साइड नेटको आवरण र Galvanized iron वा Aluminium Locking Profile वाट निर्मित घरलाइ सम्झनुपर्छ ।
- (ठ) "उच्च मूल्य जाने तरकारी वाली" भन्नाले बजारमा उच्च माग भइ उच्च मूल्यमा विकि वितरण हुने तरकारी वालीहरु जस्तै गोलभेडा, भेडे खुर्सानी (रॅंगिन तथा हरियो), काक्रो, करेला, जुिकिनि फर्सी लगायतका अन्य तरकारी लाइ समझनुपर्छ ।
- (ड) "कार्यक्रम कार्यान्यनवन समिति " भन्नाले परिच्छेद २ को दफा ७ अनुसार गठित समिति सम्झनुपर्छ ।
- (ढ) "मूल्यांकन एवम् प्राविधिक समिति" भन्नाले परिच्छेद २ को दफा ८ (ङ) अनुसार गठित समिति सम्झनुपर्छ ।
- (ण) कृषि सहकारी भन्नाले सहकारी ऐन २०७४ अनुसार दर्ता भएका कृषि सहकारी वा कृषि क्षेत्रमा कार्य गर्ने गरि दर्ता भएका बहुउद्धेश्यीय सहकारी लाइ सम्झनुपर्छ ।

३.<u>कार्यिविधि लागू हुने क्षेत्रः</u> यो कार्यविधि प्रदेश नं ५ भर लागू हुनेछ । तर यस कार्यिविधिलाइ आधारमानी सूचना प्रवाह गर्दा सूचनामा जुन जुन जिल्लाहरु उल्लेख भइ प्रस्ताव आव्हान हुन्छ यो कार्यविधि तिनै जिल्लाहरुमा लागु भएको मानिनेछ।

४. <u>कार्यविधिको उद्देश्यहरुः</u> यस कार्यविधिको उद्देश्यहरु देहायबमोजिम हुनेछन् :-

- (क) आधुनिक प्रविधिको प्रयोगबाट उच्च मूल्य जाने तरकारी बालीको उत्पादकत्व तथा गुणस्तर बृद्धि गर्ने ।
- (ख) निजी क्षेत्रलाइ आकर्षित गर्ने गरि लगानीको वातावरण सृजना गर्ने ।
- (ग) शिक्षित र उत्साहित युवाहरुलाइ कृषि पेशामा आकर्षित गर्ने ।

परिच्छेद २

कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

४. सूचना प्रकाशन तथा प्रस्ताव पेश गर्ने: (१) यस कार्यविधि अनुरुप सम्भाव्य र आवश्यक जिल्लाहरुमा उच्च मूल्य जाने तरकारी बाली, फलफूल तथा तरकारीको बेर्ना

3

लागि ग्रिनहाउस लगायतका अनुबार्क टनेल निर्माण कार्यमा प्रदेश सरकारका तर्फबाट सहयोग पुन्याउन अनुदान दिने पुनुदेशियले कृषि ज्ञान केन्द्रहरूले कम्तीमा ३० दिनको म्याद दिइ स्थानिय पत्रिका मार्फत अनुसूची २ अनुसारको सूचना प्रकाशन गरि प्रस्ताव आव्हान गर्नेछ।

- (२) उपदफा कि बमोजिम सूचना प्रकाशन भए अनुरुप आवेदकले दफा ६ बमोजिमका सबै कागजात सँलग्न गरी अनुसूची ३ बमोजिमको आवेदन सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रले प्रस्ताव पेश गर्न वा दर्ता गर्न सक्नेछन्।
- ६. <u>आवेदन दिन आवश्यक योग्यता</u> (१) यस कार्यविधि अनुरुपको कार्यका लागि निम्न अनुसारको योग्यता पुगेका उद्यमीहरुले अनुसूची ३ अनुसार आवेदन दिन सक्नेछन ।
- (२) आवेदक कानुन बमोजिम दर्ता भइ स्थायी लेखा नम्बर लिएको हुनुपर्नेछ र ग्रिनहाउस निर्माण र जि आइ पाइपको प्लाष्टिक टनेल निर्माणका लागि आवेदक दर्ता भएको कम्तीमा २ आर्थिक वर्ष पुरा गरेको हुनु पर्ने छ भने बासको प्लाष्टिक टनेल निर्माणका लागि आवेदक दर्ता भएको भए पुग्नेछ ।
- (३) आवेदकले सम्बन्धित निकायबाट कृषि क्षेत्रमा उत्पादन लगायतका विविध कार्य गर्ने अनुमति लिएको हुनुपर्नेछ । आवेदकले कानून अनुसार पुरा गर्नुपर्ने सबै दायित्वहरु जस्तै लेखापरिक्षण, करचुक्ता, निवकरण पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (४) हाइटेक ग्रिनहाउस, नेचुरल्ली भेण्टिलेटेड ग्रिनहाउस तथा एग्रि नेट हाउसको हकमा आवेदकको आफ्नै स्वामित्वमा प्रस्तावित पूर्वाधार निर्माण गर्नका लागि प्रयास जिमन भएको वा कम्तीमा १५ वर्षको लागि प्रयास जिमन लिजमा लिएको हुनुपर्नेछ भने प्लाष्टिक घर / टनेलको हकमा आवेदकको आफ्नै स्वामित्वमा प्रस्तावित पूर्वाधार निर्माण गर्नका लागि प्रयास जिमन भएको वा कम्तीमा ५ वर्षको लागि जिमन लिजमा लिएको हुनुपर्नेछ । जिमन लिजमा लिएको प्रमाण अनुमित प्राप्त गरेका कानुन व्यवसायीले प्रचलित कानून अनुसार तयार गरेको हुनुपर्नेछ र सो अनुसार वाहेक पेश भएका लिज कागजातलाइ मान्यता दिइनेछैन साथै लिजमा लिएको जिमनको लालपूर्जाको छायाप्रति अनिवार्य सँलग्न राखुपर्नेछ ।
- (५) ग्रिन हाउस र एग्रिनेट हाउस को हकमा डिजाइन, लेआउट तथा लागत इस्टिमेट (Quatation) मान्यताप्राप्त प्राविधिक वा फर्म आपूर्तिकर्ता बाट तयार भएको हुनुपर्नेछ ।

M STATIST

- (६) ग्रिनहाउस र प्लाष्टिक हो ने त्रिकारी उच्च मूल्य जाने तरकारी उत्पादनका लागि आवश्यक जनशक्ति तथा प्राविधिक जीतिको व्यवस्था भएको हुनुपर्नेछ ।
- (७) ग्रिनहाउस र प्लाष्टिक टनेलमा उच्च मूल्यजाने तरकारी उत्पादनका लागि लागत अंश व्यहोर्न सक्ने क्षमता भएको हुनु पर्नेछ र सो को प्रमाण स्वरुप आवेदकको बैक मौज्दातको विवरण वा बैकले लगानी उपलब्ध गराउने प्रतिवद्धता पत्र पेश गर्नुपर्नेछ।
- (८) अनुसूची ४ मा उल्लेख भए अनुसारको व्यासायिक योजना प्रस्ताब पेश गरेको हुनुपर्नेछ । सो योजनामा परिच्छेद ४ को दफा १५ अनुसारको न्यूनतम क्षेत्रफलमा कार्य प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (९) प्रस्तावित जिमनमा सडक, सिँचाइ, विजुलीका सुविधाहरूको अवस्था बारे विवरण पेश गर्नु पर्दछ ।
- ७: <u>कार्यक्रम कार्यान्यनवन समितिको गठन व्यवस्थाः</u> (१) अनुदानका लागि पेश हुन आएका प्रस्तावहरुको छनौट र सो सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाका लागि देहाय बमोजिमको एक निर्देशक समिति गठन गरिने छ।

(क) प्रमुख, कृषि ज्ञान केन्द्र अध्यक्ष (ख) वागवानी विकास वा कार्यालयले तोकेको अधिकृत, कृषि ज्ञान केन्द्र सदस्य (ग) अधिकृत प्रतिनिधि, जिल्ला समन्वय समिति सदस्य (घ) अधिकृत प्रतिनिधि, सम्बन्धित भे.अ.प.से.वि.के. सदस्य (ङ) कृषि ईन्जिनियर, कृषि विकास निर्देशनालय सदस्य (च) आर्थिक प्रशासन हेर्ने कर्मचारी सदस्य (छ) प्रमुखले तोकेको अधिकृत सदस्य सिवव

आवश्यकता अनुसार विषयसंग सम्बन्धित ३ जना आमन्त्रित गर्न सिकनेछ ।

८. <u>कार्यक्रम कार्यान्यनवन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार</u> (१) यस कार्यविधिको अनुसूची १ को मूल्यांकन फर्मेट अनुरुप प्राप्त प्रस्तावहरुको मूल्यांकन एवम् प्राविधिक समितिबाट प्राप्त सिफारिश अध्ययन गरि प्रस्ताव स्विकृत/अस्वीकृत गर्ने ।

(२) स्वीकृत प्रस्तावहरुलाई स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र अनुदान उपलब्ध गराउन स्वीकृति दिने ।

(३) संचालित कार्यको अनुगमन गरि कार्यान्वयनका सम्बन्धमा मार्गदर्शन दिने र

प्राविधिक सेवा समेत प्रदान गर्ने ।

- (४) अनुदान रकमको हिसाबि पेश्वा स्वानि वा सदुपयोग नगर्ने उद्ममीलाइ कारबाहीका लागि सिफारिश अघि बढाउने । प्रकार अधि बढाउने ।
- (५) अनुदानका लागि पेश हुन आएका प्रस्तावहरूको मूल्यांकन गर्न र सो सम्बन्धी अन्य कार्य गर्न समितिले बढीमा ३ सदस्यीय मूल्यांकन एवम् प्राविधिक उप- समितिहरू गठन गरि काम, कर्तव्य र अधिकार समेत तोकी कार्य गराउनेछ। उक्त समितिहरूमा आर्थिक प्रशासन संग सम्बन्धित कर्मचारीको समेत प्रतिनिधित्व रहनेछ।
- (६) स्थानिय आवश्यकता अनुसार विभिन्न प्रविधिका संरचनाहरुको संख्या निर्धारण गर्ने।

परिच्छेद ३

मुल्याङ्कन तथा छनौट सम्बन्धी

- ९. प्रस्तावको मृल्यांकन तथा छुनौट (१) दफा ८ (४) अनुसार गठीत मूल्यांकन एवम् प्राविधिक समितिले प्राप्त प्रस्तावहरुको प्रारम्भिक तथा विस्तृत मूल्यांकन गर्नेछ । प्राविधिक तथा मूल्यांकन समितिका प्रत्येक पदाधिकारीहरुले मुल्याँङकनका लागि प्राप्त प्रत्येक प्रस्ताव मूल्यांकन गर्नेछन ।
- (२) प्रारम्भिक मूल्यांकनका लागि दफा ६ को क, ख, ग, घ, ङ, च, छ, ज, झ का आधारमा सूचक बनाइनेछ । उक्त सूचक अनुसार पूर्णरूपमा पेश भएको प्रस्ताव लाइ प्रारम्भिक चरणमा सफल प्रस्ताव मानिनेछ भने अपूर्ण दस्तावेज पेश भएको प्रस्तावलाइ असफल प्रस्ताव मानिनेछ ।
- (३) उपदफा (२) अनुसार प्रारम्भिक मूल्यांकनमा सफल प्रस्तावहरुलाइ विस्तृत मूल्यांकनका लागि योग्य मानिनेछ र यस्ता प्रस्तावहरुलाइ अनुसूची १ अनुसार मूल्यांकन गरिनेछ ।
- (४) प्रस्ताव मूल्याङ्कनमा राम्रो देखिएको तर स्थलगत निरीक्षणका ऋममा प्रस्तावमा पेश गरिए अनुसारको नपाइएमा त्यस्ता प्रस्तावहरुलाइ अयोग्य प्रस्तावका रुपमा मूल्यांकन तथा प्राविधिक टोलीले निर्देशक समितिमा पेश गर्नसक्नेछ ।
- (५) योग्य तथा व्यवसायीक हिसाबले नाफामूलक प्रस्ताव भएमा उपदफा (७) मा उल्लेख गरिएका सबै प्रकारका प्रोटेक्टेड प्रविधिलाई समेटिने गरि अनुदानग्राही छनौट गर्नुपर्नेछ तर प्रतिस्पर्धी तथा व्यावासयिक हिसाबले आकर्षक तथा उपयुक्त नदेखिएमा सबै प्रोट्रेक्टेड प्रविधिलाइ समेटिने गरि अनुदान ग्राही छनौट गर्न अनिवार्य मानिनेछैन।

- FRIT

(६) समितिले विभिन्न प्रकारका प्रोटेक्टेड प्रविधिमा अनुदानग्रही संख्या निर्धारण गर्न सक्नेछ र कुनै एक प्रविधिमा प्रश्ताव पेश गरेको प्रश्तावकलाई सो प्रश्तावको प्रोटेक्टेड प्रविधिमा भन्दा समितिले अर्को प्रोटेक्टेड प्रविधिमा उपयुक्त ठानेमा सोहि बमोजिम अनुदान स्वीकृत गर्न सक्नेछ । यसो गर्दा सानो रकम लागत रहेको प्रोटेक्टेड प्रविधि माग गरेको प्रश्तावलाई वढी रकम लागत भएको प्रोटेक्टेड प्रविधिमा स्वीकृत गरिने छैन।

(७) समितिले अनुसुची ७ बमोजिमको स्पेसिफिकेसनमा आवश्यक परिमार्जन गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद ४ अनुदान रकम स्वीकृति र सम्झौता

१०. अनुदान रकम स्वीकृति र सम्झौता (१) ग्रिनहाउस र प्लाष्टिक घर निर्माण गरि उच्च मूल्य जाने तरकारी तथा तरकारी बेर्ना उत्पादन गर्नका लागि छनौट भएका आवेदकहरूलाइ तालिकामा उल्लेख भए अनुसार अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । अनुदान लिनका लागि तालिकामा तोकिएको न्यूनतम क्षेत्रफल तथा अनुसूची ७ मा उल्लेखित स्पेशिफिकेशन अनुसारको निर्माण गरेको हुनुपर्नेछ । ग्रिनहाउस र प्लाष्टिक टनेल तालिकामा तोकिएको न्यूनतम क्षेत्रफल भन्दा धेरै क्षेत्रफलको बनाउन सिकनेछ तर अनुदानको सिमा तालिकामा तोकिएको भन्दा बिढ हुने छैन भने तोकिएको भन्दा कम क्षेत्रफलको पाइएमा प्रति इकाइ अनुदान दर अनुसार अनुदान रकम कट्टी गरिनेछ ।

विवरण*	न्यूनतम क्षेत्रफल	अनुदान दर प्रति	अधिकतम	
	(व. मि.)	व. मि.	अनुदान रु	
बासको प्लाष्टिक घर	१५००	३६०	X80000	
जि आइ पाइपको प्लाष्टिक घर	१५००	५५०	524000	
एग्रि नेट हाउस	३९५६	५५०	२१७५८००	
नेचुरल्ली भेण्टिलेटेड ग्रिनहाउस	9005	9600	१७१३६००	
हाइटेक ग्रिनहाउस**	५६०	8200	२३५२०००	

[ै] निर्माण हुने हरेक प्लाष्टिक घर तथा ग्रिनहाउसले अनिवार्यरूपमा सुक्ष्म सिचाइ, प्लाष्टिक मल्च तथा इन्सेक्ट नेट प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

^{**}हाइटेक ग्रिनहाउस तरकारीको बेर्ना अर्थात नर्सरी व्यवसायका लागि भएकाले प्लाष्टिक ट्रे राख्नका लागि Secondary layer as bench for plastic tray अनिवार्य निर्माण गर्नु पर्नेछ । सम्झौता गरि

Seconday layer नराख्ने अनुदानग्राह्मिका तस्म झीता अनुसारको रकम बाट रु ३ लाख कट्टि गरि भुक्तानी गरिनेछ । $\frac{1}{3}$ श्वास

- (२) अनुदान प्राप्त हुने रकमको अधिकतम ५ % (पाँच प्रतिशत) रकम कन्टिन्जेन्सी बापत राखिनेछ र सो रकम सूचना प्रकाशन, स्टेशनरी, अनुगमन, बैठक भत्ता, प्रस्ताव मूल्यांकन पारिश्रमिक तथा अनुदानग्राहीलाई तालिम तथा अभिमुखीकरण आदिमा खर्च गरिनेछ ।
- (३) कार्यक्रम कार्यान्यवयन समितिबाट स्वीकृति प्राप्त भएपछि सो का आधारमा कृषि ज्ञान केन्द्रले अनुदानग्राहीसँग अनुसूची ५ अनुसारको प्रतिवद्धता लिइ थप Negotiation गरी अनुसूची ६ बमोजिमको सम्झौता गरी कार्यादेश दिनेछ ।

परिच्छेद ५

अनुदान रकम उपलब्ध गराउने र खर्च गर्ने विधि

- **११.** <u>अनुदान प्रवाह विधि</u> (१) अनुदानग्राहीले निर्माण तथा खरिद कार्य गरिसकेपछि स्थलगत प्रतिवेदन, बिल र स्वीकृत कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा बढिमा २ किस्तामा रकम भुक्तानी गरिनेछ ।
 - (२) प्रत्येक किस्ता अनुदान रकम एकाउण्ट पेयी चेक मार्फत उपलब्ध गराइनेछ ।
 - (३) यस कार्यविधि अनुरुप उपलब्ध हुने अनुदान सम्बन्धी अभिलेख राखिनेछ ।
- **१२.** <u>अनुदानग्राहीले पालना गर्नुपर्ने अन्य कुराः</u> (१) अनुदानग्राहीले यस कार्यविधि अनुसार निर्माण हुने कामको विवरण, लागत, सम्पन्न अविध इत्यादिको होर्डिङ बोर्ड निर्माण स्थलमा राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- (२) कार्य संचालनका ऋममा भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय लगायत सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रहरुबाट दिएको निर्देशनको पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (३) नेपाल सरकारले चाहेमा जुनसुकै बखत अनुदानग्राहीको निर्माण र सँचालन कार्यको हिसाब सम्बन्धि किताब हेर्न सक्नेछ । हिसाब देखाउनु सम्बन्धित अनुदानग्राहीको दायित्व हुनेछ ।
- (४) अनुदानग्राहीले कम्तीमा १० वर्ष अविछिन्नरुपमा प्रस्तावित व्यवसाय सँचालन गर्नुपर्ने छ ।

(५) अनुदानग्राहीले अनिवार्यरुपमा वाली विमा गराउनु पर्नेछ ।

Å (

- 93. <u>अनुगमन व्यवस्थाः</u> (१) प्लाष्टिक घर र ग्रिनहाउस निर्माण गरि उच्च मूल्य जाने तरकारी तथा तरकारीको बेर्ना उत्पादन कार्यको अनुगमन भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय, कृषि ज्ञान केन्द्रहरुले सँयुक्त वा आवश्यकता अनुसार छुट्टा छुट्टै पनि गर्नेछन।
- (२) उपदफा (क) बमोजिम भएको अनुगमन र निर्देशनको लिखित अभिलेख / प्रतिवेदन अनुदानग्राहीले सुरक्षित राख्नु पर्ने छ ।
- (३) उपदफा कि बमोजिम लिइएको निर्देशन पालना गर्नु अनुदानग्राहीको कर्तव्य हुनेछ ।
- १४. कारवाहीको व्यवस्थाः (१) सम्झौता अनुरुप काम नगर्ने अनुदानग्राहीलाई निर्देशक समितिले अनुदान रोक्का राख्न सक्नेछ ।
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान रकम लिइ दुरुपयोग गरेको पाइएमा वा रकमको हिसाब नबुझाएमा त्यस्ता अनुदानग्राहीलाई प्रचलित एन नियम बमोजिम कारबाही गरि प्रचलित व्याज सहित असुल उपर गरिनेछ।
- १५. बाधा अड्चन निरुपण, खारेजी एवम् सशोधनः (१) यस कार्यविधि कार्यान्वयनमा केही बाधा व्यबधान आइपरेमा वा विवाद उत्पन्न भएमा सोको निरुपण भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले गर्नेछ ।
- (२) यो कार्यविधि भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार संशोधन तथा खारेज गर्न सक्नेछ ।

उच्च मूल्य जाने तरकारी तथा तरकारीको बेर्ना उत्पादनका लागि ग्रिनहाउस र प्लाष्टिक टनेल निर्माण गर्न अनुदान उपलब्ध गराउनका लागि प्रस्ताव मूल्यांकन फारम

क्र.स.	सूचक	अंक
٩	प्लाष्टिक घर 🗸 नेटहाउस वा ग्रिनहाउस निर्माणका लागि प्रस्तावित जिमनको	90
	उपयुक्तता	
क	सडक, सिचाइको श्रोत, बिजुलीको सुविधा उपलब्ध भएको तथा प्रस्तावित	90
	जिमन प्रस्तावित पूर्वाधार निर्माणका लागि उपयुक्त रहेको	
ख	बिजुली र सडकको सुविधा तत्काल नभएको तर हुन सक्ने	ሂ
3	प्लाष्टिक घर / नेटहाउस वा ग्रिनहाउसको क्षेत्रफल	94
क	अनुदानका लागि तोकिएको न्यूनतम क्षेत्रफल भन्दा १०० प्रतिशत वा सो	94
	भन्दा बढि	
ख	अनुदानका लागि तोकिएको न्यूनतम क्षेत्रफल भन्दा ५० प्रतिशत वा सो	90
	भन्दा बढी	
ग	अनुदानका लागि तोकिएको न्यूनतम क्षेत्रफल बराबर वा न्यूनतम क्षेत्रफल	X
	भन्दा ४९ प्रतिशत सम्म बढी	
3	प्रस्तावकको आर्थिक क्षमताको अवस्था	90
क	लागत अँश व्यहोर्न सक्षम भएको प्रयाप्त आधार देखिएको	90
ख	व्यहोर्नु पर्ने लागत अँश व्यहोर्ने तथा प्राविधिक सम्भाव्य देखिएको	ሂ
ग	व्यहोर्नु पर्ने लागत तथा प्राविधिक क्षमता नदेखिएको	0
٧	व्यवसायिक योजना	२०
क	व्यवसायिक दृष्टिले बढी मुनाफाजनक, दिगो तथा प्रस्ट	२०
ख	व्यवसायिक दृष्टिले कम मुनाफामूलक, कम दिगो तथा अस्पस्ट	90
ग	व्यवसायिक दृष्टिले मुनाफा रहित तथा अव्यवहारिक	0
×	आवेदकको प्राविधिक क्षमताको अवस्था	94
क	कृषि स्नातक वा विदेशमा ग्रिनहाउसमा काम गरेको	94
ख	कृषि डिप्लोमा / आइ.एस्सी.एजी / जे.टी / जे.टी.ए/ कम्तिमा २ वर्ष देखी	90
	प्लाष्टिक टनेलमा खेती गरिरहेको	
ग	अप्रयास प्राविधिक ज्ञान	¥
	0	1

Ę	जिमनको अवस्था प्रदेश के प्रवाद	ঀৼ
क	आफ्नै नाममा	94
ख	१५ वर्ष वा बढीको लिज	90
ग	१० वर्ष देखि १४ वर्षको लिज	¥
b	स्थलगत निरीक्षण एवम् प्रमाणिकरण	94
	कूल जम्मा	900

() 2 · · ·

BRY

W.

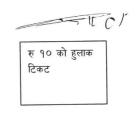

उच्च मूल्य जाने तरकारी तथा तरकारीको बेर्ना उत्पादनका लागि ग्रिनहाउस र प्लाष्टिक घर निर्माण गर्न अनुदान उपलब्ध गराउनका लागि प्रस्ताव आवहानको सुचना

सूचना । सूचना ।। सूचना ।।।
कृषि ज्ञान केन्द्र को आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को बार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम
अनुसार उच्च मूल्य जाने तरकारी तथा तरकारीको बेर्ना उत्पादनका लागि ग्रिनहाउस र
लाष्टिक टनेल निर्माणका लागि अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रम रहेको हुँद
जिल्लाका इच्छुक कृषि सहकारी, कृषि फार्म, कृषि कम्पनीहरु बाट
ररखास्त आव्हानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रथम पटक
प्रकाशन भएको मितिले ३० दिन भित्र कृषि ज्ञान केन्द्रहरुमा अनुसूची ३ अनुसारके
कागजातहरू एवम् अनुसूची ४ अनुसार व्यवसायिक प्रस्ताव सहित आवेदन आव्हान
गरिएको छ । थप जानकारीका लागि कृषि ज्ञान केन्द्रहरु सम्पर्क गर्न
सिकनेछ ।
Kir. Kir.
The state of the s
सांचेव

श्रीमान् प्रमुख ज्यू, कृषि ज्ञान केन्द्र । मिति:

I
विषयः प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि विस्तार कार्यक्रमको आवेदन सम्बन्धमा ।
महोदय,
प्रस्तुत विषयमा तहाँ निर्देशनालयबाट संचालित प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड प्रविधिबाट उच्च मूल्य जाने
तरकारी तथा तरकारीको बेर्ना उत्पादनका लागि ग्रिनहाउस तथा प्लाष्टिक टनेल निर्माणका लागि
अनदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रम अन्तर्गत (आवेदकको नाम तथा ठेगाना)
ले सँचालन गर्ने (उत्पादनको व्यवसायिक योजना तथा अनुसूचीहरुमा उल्लेख
भए बमोजिमका व्यवसायिक क्रियाकलापका लागि जम्मा रकम रु
को व्यवसायिक योजना तयारगरि आवश्यक अन्य काजगात
सहित अनदान सहयोगको लागि पेश गरेको अनुरोध गर्दछु । व्यवसायिक योजनामा उल्लेख भएको
कल बजेटमध्ये तहाँ कृषि ज्ञान केन्द्रवाट नियमानुसार उपलब्ध हुने अनुदान रकम रु
बाहेकको अन्य रकम (आवेदकको नाम
)ले नगद तथा जिन्सी एवम् श्रमदान गरी रु/-(अक्षेरुपी)
बराबरको योगदान गर्न सहमत रहेको अनुरोध छ । साथै तपसिल अनुसारका कागजातहरु यसै
निवेदनसाथ संलग्न राखी पेश गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।
संलग्न कागजातहरू
१ रु १० को टिकट टाँसेको अनुसूची ३ अनुसारको निवेदन
२ नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी ।
३ दर्ता, नविकरण, कर चुक्ता, स्थायी लेखा नम्बर तथा लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपी ।
४ जमिनको लालपूर्जाको प्रतिलिपी (आवेदककै नाममा भएपिन वा लिजमा लिएको भएपिन)
५ लिजमा लिएको जिमनको कानून व्यवसायीले प्रचलित कानून अनुसार तयार गरेको करार पत्र ।
६ आवेदकको प्रवन्ध पत्र वा विनियावलिको छायाप्रति ।
७ सँलग्न हुने प्राविधिकहरुको व्यक्तिगत विवरण र तालिम लिएको प्रमाण प्रत्रको प्रितिलिपी ।
८ ग्रिनहाउसको डिजाइन तथा लेआउट एवम् आपूर्तिकर्ताको कोटेशन / इष्टिमेट (ग्रिनहाउसको हकमा)।
९ आवेदकसँग रहेको लगानीका श्रोतहरूको आधार (बैंक मौज्दात वा बैंक ग्यारेन्टी पत्र)।
१० प्रस्तावित जिमनमा सडक, पानी तथा विजुली रहे नरहेको र प्राविधिक उपयुक्तता रहे नरहेको खुल्ने
व्यहोराको सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रको सिफारिस
११ सम्बन्धित स्थानिय तहको सिफारिस
१२ अनुसूची ४ अनुसारको व्यवसायिक योजना ।
निवेदको नामः
पदः आवेदकको नामः ठेगानाः
(13)/

अनुसूची ४

व्यावसायिक योजना

खण्ड क

प्रस्तावित आयोजनाको सारांश

उप-आयोजनाको नामः	
उच्चमूल्य जाने तरकारी	
वालीः	
निर्माण गर्न खोजेको	हाइटेक ग्रिनहाउस
ग्रिनहाउसको प्रकार (चिन्ह	नेचुरिल्ल भेण्टिलेटेड ग्रिनहाउस
लगाउने)	एग्रिनेट हाउस
*	जि आइ पाइपको प्लाष्टिक टनेल
	बासको प्लाष्टिक टनेल
आवेदकको नामः	
ठेगानाः	
सम्पर्क व्यक्तिः	
ठेगानाः	
सम्पर्क टेलीफोन नः	
दर्ता वर्षः	
मु अ कर / स्था ले न र	
दर्ता वर्षः	
बैक खाता विवरणः	बैकको नामः
	ठेगानाः
	खाता नः
	खाता सँचालकको नामः
आवेदकको परिचय तथा	अनुभव र योग्यता सम्बन्धित यहाँ उल्लेख गरी कागजातहरू
अनुभव	अनुसूचीमा सँलग्न राख्ने ।
	36
01.1	

\\3\\\.

Best!

ETRY!

723	R. Comments
	प्रदेश वरवर- कृति तथा कृति तथा प्रदेश गं.थ बुटनन, अवान
प्रस्तावित व्यवसायको	
सारसंक्षेप	
जम्मा लागत रु	
अनुदान माग रु	
स्वलगानी रु	
आयोजना सँचालन स्थलः	जिल्लाः
	म.न.पा/उ.न.पा / न.पा / गा.पा.
	वार्ड नः
	स्थानः
वर्तमान क्रियाकलापहरु	
प्रस्तावित आयोजनाको प्रमुख	•
उद्धेश्य	•
	•
प्रस्तावित आयोजनाका मुख्य	कियाकला पहरु
क्रियाकलापहरु	•
	•
	•
I	

खण्ड २ व्यवसायको विवरण

२.९ प्रस्तावित व्यवसायिक योजनाको भूमिका र पुष्ट्याई

५०० शब्द नवढाइ व्यवसायको छोटकरी विवरण जसमा नाम, मुख्य काम, प्रकृति, वर्तमान मुख्य कियाकलापहरु, अवस्था, उपलब्धीहरु, सामना गरिरहेका समस्याहरु, पहिचान गरिएका अवसरहरु, कृषि सामग्रीको उपलब्धता, मूल्य अभिबृद्धिका अवसरहरु, प्रस्तावित कार्य, यसको प्रभाव, मुख्य बजार, सम्भावित आम्दानी र कृषक लाइ प्रस्तावित उपआयोना बाट हुन फाइदाहरु उल्लेख गर्ने ।

(13) -

May!

मिरिव

२.२ समस्याहरु, अवसर तथा प्रस्तावित क्रियाकलिपहरू

प्रस्तावित आयोजनाका (कार्य-योजनाका) प्रमुखं समस्या तथा अवसरहरु तथा तिनमा आधारित क्रियाकलापहरु जसले समस्याहरुलाई समाधन र अवसरहरुको उचित उपयोग हुनेछु।

समस्याहरू	अवसरहरु					
٩						
२						
3						

२.३ प्रस्तावित क्रियाकलापहरु

बढिमा ५०० शब्द भित्र प्रस्तावित कियाकलापहरुको सँक्षिप्त विवरण दिनुहोस (के, कसरी, कस्ले, कहाँ गर्ने)

क्रियाकलाप १

क्रियाकलाप २

क्रियाकलाप ३

क्रियाकालप ४

२.४ प्राप्त गर्न खोजिएको नतिजा/प्रतिफल

प्रतिफल सूचक	उप-आयोजनाको (कार्ययोजनाको) लक्ष्य
उत्पादन क्षेत्रफल/ग्रिनहाउसको क्षेत्रफल/प्लाष्टिक घरको क्षेत्रफल	हे./सँख्या
उत्पादन परिणाम बृद्धि	टन ∕ सँख्या
नयाँ प्रविधि, नयाँ जात, मेशिनरी औजार तथा पूर्वाधारको उपयोग	मुख्य मुख्य मेशिन औजार तथा जातको नाम, प्रकार तथा क्षमता उल्लेख गर्ने
विकि परिमाणमा बृद्धि	टन∕बार्षिक
आम्दानीमा बृद्धि	रु/बार्षिक
रोजगारी बृद्धि	जना स्वरोजगार,जना वर्षेभरी रोजगार,जना वा कार्यदिन आँशिक रोजगार

२.५ प्रस्तावित पूर्वाधार, डिजाइन तथा इष्टिमेट

यसमा प्रस्तावित पूर्वाधारहरु जस्तै ग्रिनहाउस, प्लाष्टिक टनेल, थोपा सिचाइ जस्ता पूर्वाधारहरु तथा तिनको संख्या, लम्बाइ, चौडाइ, उचाइ, आकार तथा डिजाइन एवम् इष्टिमेटको बारेमा उल्लेख गर्ने र व्यवसायिक योजनाको पछाडी संलग्न राखे ।

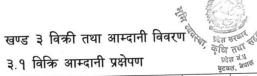
३ कार्य संचालन क्षमता र अनुभव	
३.१ अनुभवः	
यसमा प्रस्तावकको प्रस्तावित क्रियाकलाप गरेको	। अनुभवको अवधि, प्राप्त गरेका तालिमको विवरण
उत्पादन, बाली संरक्षण तथा व्यवस्थापन एवम् सामग्री आपूर्तिकर्ता, सेवा प्रदायक एवम् विकेता व	बजारीकरण सम्बन्धि जानकारी, आपूर्तिकर्ता (कृषि वीचको सम्बन्ध आदि उल्लेख गर्न पर्दक्र ।
३.२ उपलब्ध पूर्वाधारहरु, यन्त्र तथा औजारहरु, व	मानव सँशाधन
पूर्वाधार	पुर्वाधारको विवरण, किसिम, संख्या, आकार
जिमन	
फार्म हाउस	
स्टेर ⁄सेड	

३.४ जनशक्ति

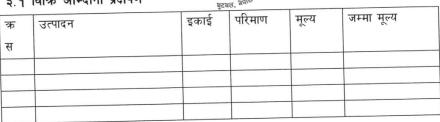
	किसिम	संख्या	पुरुष	महिला	जनजाति
प्राविधक	पुर्णकालिन		9.		-1.1411/1
	आशिँक				
व्यवस्थापकीय	पुर्णकालिन				
	आंशिक				
श्रमिक	वर्षभरी				
	आवश्यकता अनुसार				

४. कार्यतालिका

क्रियाकलाप	प अवधि (महिना)												
	٩	2	3	8	X	Ę	9	5	9	90	99	97	
					-	-	-	-					
,						10					-		
72X.					No	1					1	Wa	1
1.1					a	\					(X	-21

खण्ड ४ व्यबस्थापन योजना

४.१ कृषि सामग्री तथा सेवा खरिद योजना

क	विवरण	इकाई	परिमाण	जात वा	आपूर्तिकर्ता	कैफियत
1,	199(-1	21112			• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	
स				प्रकार		
		+				

५.२ जोखिम व्यवस्थापन

जोखिमको तह	सम्भावित जोखिम	जोखिमको प्रकृति र व्यापकता	व्यव्थापन रणनिति
पूर्वाधार निर्माण			
उत्पादन			
बजारीकरण			

५.३ वातावरणीय र सामाजिक व्यवस्थापन

क्रियाकलाप	प्रभाव	न्यूनिकरणका उपायहरू	अनुगमनका सुचकहरू	कैफियत
पूर्वाधार निर्माण				
उत्पादन				
बजारीकरण		21	0.1	///

प्रतिबद्धता पत्र

कृषि ज्ञान केन्द्रको मिति २०७..../...... को सूचना अनुसार ग्रिनहाउस / प्लाष्टिक घर निर्माण गरी उच्च मूल्य जाने तरकारी वा तरकारीको बेर्ना उत्पादन गर्न इच्छुक भइ सो कार्यक्रममा सहभागितको लागि व्यवसायिक योजना सहितको आवेदन पेश गरेको छु /छौ । उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा व्यवसायीक योजना उल्लेख भए बमोजिमको कार्य गरी घटीमा १० (दश) वर्ष सम्म निरन्तरता दिनेछु/छौ । व्यवसायीक योजना अनुसारको कार्य नगरेमा वा १० (दश) वर्ष अगावै सो कार्यहरू बन्द गरेमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम प्रचलित व्याज सहित फिर्ता गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु/छौ अन्यथा एन कानुन बमोजिम सहुला /बुझाउँला । साथै सँचालित क्रियाकलापबाट वातावरणलाई नकारात्मक असर नपुर्याउने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दछु/छौ ।

_			
इति सम	बत २०७	./गते रोज	शुभम्।

नाम:

ठेगाना :

दस्तखत:

मिति:

. .

() ...

दायाँ बायाँ

Bas,

West

		82 2002 18	
	A-A	कि यहरी बद्र दिल	
	शुरु मिति:	' काव तथा	
I	200	प्रदेश त.ध	
ĺ	सम्पन्न हुने मितिः	बुटबल, नेपाल	

४ कुल लागत	
 क्ल लागत अनुमान रु(अक्षेरुपी लाख	हजार
सयमात्र) रहेको छ जस मध्ये कृषि ज्ञान केन्द्र	ले तालिकामा
उल्लेख गरीए अनुसार कन्टिनजेन्सी रकम कट्टी गरी कुल	. ने रु अनुदान
परिच्छेद ५ मा उल्लेख भएको अनुदान उपलब्ध गराउनेछ।	
लागत विवरण	
च्च च्या	जम्मा बजेट

क.स.	विवरण	जम्मा बजेट रु
٩	वर्ग मि को ग्रिनहाउस/प्लाध्टिक घर	
2	सिचाई पूर्वाधार निर्माण	
3	कृषि ज्ञान केन्द्रले उपलब्ध गराउने जम्मा अनुदान रकम रु	
8	कृषि ज्ञान केन्द्रले कट्टी गर्ने किन्टन्जेन्सी रकम ५ प्रतिशतका दरले रु	
X	कृषि ज्ञान केन्द्रले उपलब्ध गराउने कुल अनुदान रकम रु	
Ę	आवेदकको लगानी रकम रु	

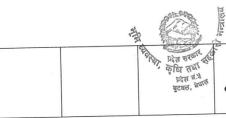
५ अनुदान प्रवाह तथा समायावधि

प्रथम पक्षले द्वितिय पक्षलाई प्रकृति अनुसार ग्रिनहाउसका हकमा २ किस्तामा सम्भौता बमोजिम रकम उपलब्ध गराउनेछ । किस्ता भुक्तानी पूर्व मुल्याँकन एवँ प्राविधिक समितिका पदाधिकारीहरु बाट मुल्याँकन भैसकेपछि सिफारीसको आधारमा भुक्तानी गरिनेछ । किस्ता भुक्तानीका लागि प्राविधिक समितिले मुल्याँकन गरी फाइनल विल सहितको सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

किस्ताअनुसारको रकम तपिशल अनुसार भुक्तानी गरिनेछ ।

किस्ता	आयोजनाव	को प्रकृति	समयावधि
	प्लाष्टिक घर/ ग्रिनहाउस		
	टनेल		
पहिलो	80 .	Ro	 सम्भौता पश्चात ग्रिनहाउसको हकमा फाउण्डेशनको कार्य सिकएपश्चात प्लाष्टिकको घरको हकमा सामग्री खरीद भद्द निर्माण स्थलमा ढुवानी भए पश्चात
दोस्रो	६०	६०	ग्रिनहाउसको हकमा निर्माण सामग्री
		पहिलो ४०	पहिलो ४० ४०

X3% ..

खरीद भई निर्माणस्थलमा सामग्री ढुवानी भए पश्चात

प्लाष्टिकको घरको सम्पूर्णकार्य सम्पन्न भएपश्चात

अनुदान रकम अनुदानग्राहीको वैक खातामा उपलब्ध गराइनेछ र अनुदानग्राहीको बैंक खाता विवरण निम्न बमोजिम हुनेछ र यदि सम्भौता अवधिमा यी विवरणहरुमा कुनै परिवर्तन भएमा निर्देशनालयलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

बैक खाताको विवरण

बैकको नाम र ठेगानाः बैक खाता नः बैक खाताको किसीमः खाता संचालकको नाम तथा पदः

६. सार्वजनिक सुनुवाई तथा होर्डिग बोर्ड स्थापना द्धितिय पक्षले (अनुदानग्राहीले) निर्माणकार्यको बारेमा निर्माण सम्पन्न भएपछि निर्देशनालय, जि.कृ.वि.का., कृ.से.के. तथा स्थानीयहरुको उपस्थितिमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्नेछ र उक्त सार्वजनिक सुनुवाइको माइनुटको रेर्कड निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ । त्यसैगरी नेपाल सरकारको लोगो सहित आयोजनाको लागत र अनुदान रकम उल्लेख गरी ५ X ६ फिटको

होर्डिग बोर्ड सबैले देख्ने स्थानमा निर्माणस्थलमा राख्नुपर्नेछ ।

७. कन्टीन्जेन्सी रकम कट्टी

प्रथम पक्षले आयोजना संचालनका लागि बिनियोनित अनुदान रकम मध्येबाट प्रचलित आर्थिक ऐन बमोजिम कन्टीन्जेन्सी रकम कट्टी गरी बाकी रकम भुक्तानी गर्नेछ ।

प्रथम पक्ष

पक्ष

नाम:

पद:

सँस्थाको नाम र ठेगाना :

मिति :

हस्ताक्षर:

नाम : पद:

अनुदानग्राहीको नाम र ठेगाना :

द्धितिय

मिति:

हस्ताक्षर:

साक्षीहरु

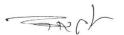

१ ग्रिनहाउस

9.9 Controlled Environment.

Technical standards of fan and pad green house/Polyhouse

SN	Item	GC	fan and pad green neral Specification					
<u></u>	Size		ea= 560 m ² ngth=Multiples of 8 Met	er+ 4 Meter.Ex.	8X2+4.(Length	is side		
	Dia	Lei	ngth=Multiples of 8 Met	of the truss lines)	1 41.0		
		alo	ong the gable of side alor	er.Ex.4X2 or 4X	3.(Width is side	along the		
		Width=Multiples of 4 Meter. Ex.						
		gutter or side along the Purlin lines) Aero Dynamic along all four sides with curvature shaped hockey pipes of 48.0 mm OD GI Pipes with a view to reduce the impact of						
2	Shape	A	nes of 48 0 mm OD GI F	pipes with a view	v to reduce the	Impact of		
		pi	pes of 48.0 mm OD GI I	age of Poly Hou	ses Structure	ling to		
		1 -0	Gutter Orientation – Non	ili boati.				
		w	ind direction. PAD should be in Wind	u dea and mi	et have covered	delevated		
		-F	AD should be in Wind	direction and inc	130 114.0			
		b	alcony for shade.	- of	DIS standards.			
3	Structure	I	alcony for shade. Tot Dip Galvanized Tubi Galvanization of the struc	atural members s	should not be le	ss than		
3	Structure	10	Salvanization of the struct	Julia mon				
			600 GSM (Grams per squ Structure should withstar		wind velocity of	80.6		
A	Withstand 1	to	Structure should withstar miles per/hr or 130 km/h	r or 36 Meters p	er second.			
A	wind velocity	y 1	miles per/hr or 130 km/h Note: In case of high win	nd velocity areas	s, structure shou	ıld		
	W.22		Note: In case of high wind withstand wind velocity	upto 94 miles pe	er/hr or 150 km	s/hr or 42		
			/Meter per second.			Wt per		
			Members name	Outside	Thickness	meter		
B	Sizes of t	he	Wiembers hame	diameter	(mm)	*****		
	structural			(mm)		lenght (kg)		
	members	1		76	2	3.75		
			Columns			2.20		
		1	D line	48 (ridge)	2	2.30		
			Top Purlins	42/43	2	2.10		
			Gutter Purlins	(Center)				
					2	2.10		
1			Top arches of the	72				
			truss	(0	2	2.85		
1			Bottom chord of the	e 60				
1			truss Horizontal (G	1				
			pipes)		2	2.30/2.10		
			Top Chords an	d 48/43	2			
- 1			trusses members			1.60		
	1		Internal Bracings	of 33	2	1.00		
	1				1			
			ll ni	pe		1		
			the truss- pi	pe				
			the truss- pi	ers				
			the truss- ping structural member to be fitted in plat	ers				
			the truss- pip structural member to be fitted in plat	ers ed nd				

			an saa ka			1
						726/
			welding han went to			
			Corridors/Balconies	60	2	2.85
			Curtain Runner	42	2	2.10
			Flap control pipe	21	2	1
			Curtain shaft	27	2	1.30
			Cross Bracing	33	2	1.60
			Note: Welded pipes	should not be u	ised ofr struct	ures erection
			except bottom pipe of	8 m lenght.		
	C	Column	76 OD, 2 mm thick			
	D	Purlin	48 mm OD/2 mm thickenter	k at ridge and 42	2/43 mm OD/2	mm thick for
	E	Trusses	Bottom horizontal 60 m	m oD/2 mm thic	k GI Pipe top cl	hords and
			truss members 48 mm (
			Bracing 32 mm OD/1.8	mm thick GI Pip	e structural me	mbers to
	F	Clamps and	be fitted in plated nuts, Well compatible GI Cl	amps < 120 GSM	2mm thickne	ng ss
. (F	Nut Bolts	wen companiole of ci	amps < 120 051v	, zmm unekne	
	4	Grid size	-8mx4m (Ideal size)			
			-Size can be less depend	ding upon space	availability but	not
	5	Balcony and	more 8mx4m grid size 2 meter wide, vertical	curved nine-60	mm OD/2 mm	thick GI Pipe
	3	corridor	with 32 mm OD/1.8 m	m thick horizont	al GI pipe as s	supporting pipe
		Corridor	as supporting pipe. Are	ea covered by con	rridors should 1	not be included
			while calculating the ar	ea under poly ho	use	
•	6	Foundation	Pit size should be min	15 cm dia. Depth	75 to 90 cm or	
			suitably altered depend ensure safety and stabil	ing upon Ground	strata/level so	as to
			wind conditions. Colum	ns are fitted over	r ground "insets	s" and
			bolted to insert pipe of	of 60 mm OD/21	nm thick G/ p	ipe. Length of
			insert 120 to 130 cm &	filling the pit w	ith 1:2:4 concre	ete hand mixed
			with appropriate Grade	cement.		
			Before doing the line	out for the fou	ndation, ensure	e that slope of
			greenhouse ground along along gutter min. 1% as	ng the gable shou	ld be 0% to 1%	and
			this limit then ask grow	ver to do the land	development a	nd
			maintain the slopes of t	he ground within	the limits.	
			Slope along the gable	and gutter sho	uld be uniform	. If developed
			ground has filing deptl	more than 200	mm then ask g	rower to do the
			flooding of water over	the ground so th	at it should set	tle down. If the
			flooding is not done the the ground after appli	an there are chan	ces of foundation	on piercing into
			dislocate.	cation of structu	iai load even i	oundation may
	7	Gutter	Gutter should be mad	e of Galvanized	sheet of 2 m	m thickness in
	'	Gutter	trapezoidal shape havii	ng 500 mm wide	perimeter (Pref	erably of single
			length without joint) (Coil having 120	GSM Galvaniz	ation. It should
£.			be leak proof. Min 1%	slope required	for the gutter.	Assure uniform
			slope to gutter to avoid	a stagnant water	in gutter to act	neve maximum
			life of gutter. Gutter Orientation – N	orth - South and	may change a	ccording to win
			direction.	oran South and	c.imigo u	
		a) Gutter		e 4 to 4.5 meter f	rom foundation	formation
		Height	level.	91		
		1		J)		made

	100 %	3 DEC
-	b) Gutter slop	The structural work.
	Ridge	Minimum, 5 to 6.5 meter.
	height/center	प्रदेश तं.ध
	height	प्रदेश सम्बद्ध बुटबल, नेपार्ट
8	Fasteners	Cold Galvanized well compatible M6 to M10 bolts & nuts 50 to
		130IIIII long with plain washers as per requirement and with the
-	7.1.70	best quality plating to have good anti-corrosiveness
9	Poly Film	Polythene should be properly. UV stabilized at least there were
		interiors of polythene should be minimum 200 micron(0.2 mm)
		Compulsory properties
-		UV stabilization, Diffusion /Clear (light Transmission)
		Optional Properties
		UV Blocking Antivirus, Sulphur Resistant, Thermic, Anti drip, Anti Mist, Anti Dust
		Manufacturing process
		Three layer/ Five layer
10	Thermal Net	30 to 50% alluminate / thermal net as per requirement
		Minimum 100GSM
e		
		Power operated crank mechanism should be provided for expanding and retracting the shade net.
11	Poly Fixing	C type profile made from Alloy Aluminum should have his land
	74.00	with light weight-(approx 2/0-/50) gm/rmtrs) smooth adapted
		octom proper for 1,25 to 5 pines proper channel for aming and
		Suitable for double spring locking () 9mm thick Self-drilling some
		should be fixed on profile every 40 cm along the full length of the
12	0	prome.
12	Spring Insert	A plastic coated GI wire spring of 2.2 mm diameter, having good
		endsticity should be used for longer life that transferring less host to
		the clauding materials as plastic films or shade net
		If we are using GI spring it is better to use a two inch strip of new
		poly Illil to be placed over the main plastic in the profile and the
		lock it will di profile. I his will help in longer life of the plactic as the
		rusted spring will not directly come in contact with the main plastic.
		All spring must end inside the profile. Any spring outside profile must be either fixed inside or should be either fixed in the fixed inside or should be either fixed in the fixed inside or should be either fixed in the fixed inside or should be either fixed in the fixed inside or should be either fixed in the fixed inside or should be either fixed in the f
		be either fixed inside or should be cut so that it does not damage the
		plastic in strong wind as it will initiate all the plastic being pulled out of profile.
13	Entrance	Double door entry Doors should be made of form FRP Sheets or
		polycarboliate sneets. Opening and closing is either hinged or all direct
		with with of door should be Im and min height 2M. The door area
		should have 30 mm PCC Flooring over 75 mm
1.4	0' ''	thick sub base.
14	Civil work	Wall on fan side will be 35 mm thick and 80 cm high and wall on
		pad side will be 23 cm on thick & 100 cm high from ground level
		in clif 1.0 with required foundation. All the walls will be placeted in
		cii 1.4 on top and sides.
		80 cm to 1m wide and 10 cm thick footpaths made of cement concrete
15	Electrical	ration of 1.2.4 should be provided as per the requirements
	fittings	Conduit and wiring as required for connecting light, fan, motor and pumping to main electrical supplies.
	Attiligs	Preferably use copper wire to with a late of the late
		Preferably use copper wire to withstand the load of the electrical appliances of Indian standards.
6	Climate	
	1	21

K3X.

A Fan and System	 -Numbers of Fán depends upon size of Fan-pad house and it should be capable of exhausting an volume in one minutes. - Exhaust Fans-50" however it depends upon size of fan-pad house with louvers. 1.5 HP-3 phase ISI standard electric motor. -Cellulose cooling pads of 1.8 meter height with 100 mm/150mm thickness covering the area properly. PVC water distribution system screen/disc filter valve and pumps etc. -Control panel with manual operation, temp and humidity sensors. -The necessary digital controller with sensory device & accessories of standard quality as per requirement should be provided to operate the fan & pad system for controlling temperature & humidity inside the Green house.
Fogging System	In consist of four way anti leak fogger 28 iph flow rate (Working pressure should be mentioned at which we will be able to get required particle size fogger spacing along the lateral and lateral spacing) and particle size, 80-100 micron, 16mm lateral class-3 PVC pipe 6kg/cm2, valves, filter, pump, panel with volt meter, MCB, relay, temp and humidity sensor etc complete application rate 3mm/hr.

१.२ नेचुरल्लि भेण्टिलेटेड ग्रिनहाउस

Technical standards of Naturally ventilated green house/Polyhouse

SN	Item	General Specification
1	Туре	 Minimum top ventilation should be 10% of total Polyhouse/Greenhouse area and side ventilation depends of requirement of the climatic conditions. Preferably saw tooth design or Even Span, Ridge & Furrow depending upon suitability for naturally ventilated polyhouse/greenhouse.
2	Size	Area= 1008 m ² Length=Multiples of 8 Meter+ 4 Meter.Ex.8X2+4.(Length is side along the gable or side along the truss lines) Width=Multiples of 4 Meter.Ex.4X2 or 4X3.(Width is side along the gutter or side along the Purlin lines)
3	Grid	8M X 4M. 2 Meter corridors/balcony along all four sides. If the area is ≤ 250 Sq m then it is better to go for single span green house
4	Shape	To reduce the impact of wind and consequent damage to greenhouse structure; Green house will be aero dynamic along all four sides with curvature shaped balcony pipes of 48m m OD/2 mm thick G I pipes.
5	Strucuture	Hot Dip Galvanized Tubular structure. Galvanization of the structural members of BIS standards should not be less than 300 GSM (grams per square meter)
6	Stability of strucuture	Structure should withstand to minimum wind velocity of 80.6 miles per/hr or 130 Km/hr or 36 Meter per second. Note: -In case of high wind velocity zones, structures should withstand wind velocity up to 94 miles per/hr or 150Km/hr or 42 Meter per second.
7	Sizes of the structural	Refer sequence as
	1	Members name Outside Thickness Wt per

*			THE STATE OF THE S	भेड्यात		STON STONE OF THE
		members	रिक्र सरकर सुर्केट के कि तथा प्रदेश नंध बटवल, क्षेत्राल	diameter (mm)	(mm)	meter length (kg)
			Columns	76	2	3.75
			Top Purlins	48	2	2.30
			Gutter Purlins	42	2	2.10
			Top arches of the truss	42	2	2.10
			Bottom chord of the truss	60	2	2.85
			Internal Bracings of	33	2	1.60
			Corridors/Balconies	60	2	2.85
			Curtain Runner	42	2	2.10
			Flap control pipe	21	2	1.80
			Curtain shaft	27	2	1.30
			Cross Bracing	33	2	1.60
			Note: Welded pipes	should not be	used for stru	ctures erection
			except bottom pipe of Different type of fixtu	8 m length.		
		join sructural members a) Brackets abd cleasts	polyhouses like bracket tapping & drilling sci galvanized and strong enough. Made from the section galvanized with minimum	like angle, chan	entire iron ii nel, I beams ar GSM	nd should be col
		b) Clamps	Different type of of 76/60/48/42/33 mm O min. 42 mm wide and GSM Galvanization. C steel strips of min 30n have proper spring act not change the location	B half are use 1 2.1 mm tick urtain clamp sham wide and 0 ion so that afte	d which shoul GP coil havin could be made .8mm thick. So r fixing at the	ng minimum 12 from high carbouch clamp shou place they shou
		c) Nuts, bolt and washers	From M12 to M6 Bolts be cold galvanized wit	h min.120 GSN	1 coat.	
		d) Self tapping and drilling screw	These screw should be prevent dislocation of Distance between tapp gutter should be 30-40	clamps from its	place. ially for fixing	profile to
	9	Gutter	Gutter should be mad trapezoidal shape havi length without joint) be leak proof. Min 19 slope to gutter to avoilife of gutter. Gutter Orientation – Indirection.	ng 500 mm wio Coil having 12 % slope require id stagnant wat	de perimeter (P 0 GSM Galva ed for the gutte er in gutter to	nization. It shou er. Assure unifor achieve maximu

	a) Gutter Height	Gutter height should be 4 to 4.5 meter from foundation formation level.
10	Ridge Height	Ridge height should be 6 to 6.5 meter from foundation formation level.
11	Arches	Minimum overlap of top arch over second (small) arch should be
	Overlap	600mm to avoid direct rain entrance into the greenhouse from the
12	Foundation	Pit size should be min 45 cm dia. Depth 75 to 90 cm or suitably altered depending upon Ground strata/level so as to ensure safety and stability of the structure even under extreme wind conditions. Columns are fitted over ground "insets" and bolted to insert pipe of 60 mm OD/2mm thick G/ pipe. Length of insert 120 to 130 cm & filling the pit with 1:2:4 concrete hand mixed with appropriate Grade cement. Before doing the line out for the foundation, ensure that slope of greenhouse ground along the gable should be 0% to 1% and along gutter min. 1% and max. 3%. If slope of ground exceeds this limit then ask grower to do the land development and maintain the slopes of the ground within the limits. Slope along the gable and gutter should be uniform. If developed ground has filing depth more than 200 mm then ask grower to do the flooding of water over the ground so that it should settle down. If the flooding is not done than there are chances of foundation piercing into the ground after application of structural load even foundation may
13	Civil works	dislocate. Cement concrete 1:2:4 blocks of size 30 cm X 30 cm X 80cm for embedding vertical pipe/poll in brick work for wall around poly house will be 23 cm thick, 0.5 meter high (0.3 m below GL and 0.2 m above GL) in cm 1:6 with 10 cm thick with PCC 1:4:8 in foundation of wall. Wall will be plastered in cm 1:4 on top and sides. 80cm to 1m wide and 10cm thick footpaths made of cement concrete ration of 1:2:4 should be provided.
14	Curtain Opening	In general temperature inside the poly-house is more than ambient. To reduce the inside poly-house temperature increase, side ventilation, minimum 20% of floor area is necessary. Minimum 1.5 m clear side curtain opening is required. Side curtain should have min.200mm overlap to the bottom apron. This overlap is necessary to avoid direct entrance of rain into the green house and also to stop direct air entry in the nights.
15	Bottom Apron	To top the CO2 inside the greenhouse, bottom apron is necessary. It should have min 0.6 m height from the ground and max 1.5 meter depending upon the crop and climatic conditions.
16	Doors	Double Door Entry, Doors Should Be Made Of Form FRP Sheets or polycarbonate sheets. Opening and closing is either hinged or sliding. Min width of door should be 1 M and min height 2 M. the door area should have 50 mm PCC flooring over 75 mm thick sub base.
17	Top shading and side shading	Top shading can be done by using following material: a) Shading net: Shading net made from HDPE should be used. The selection of shade net depends upon the selection of crops grown and the light spectrum. It should not be more than 50% shade factor. It should be UV stabilized so that it should last long for min. three years. GSM should be minimum 100. Opening and closing arrangement either manual or auto should be provided to the shading net to increase its utility.

		3 DRC
		b) Thermal screen A minate: This is better option to create the shading. It reflect the light back and by the means controls the temperature also. This defuses the light also. This is made from HDPE with hot dip aluminium coating. Minimum GSM should be 100 and minimum aluminium coating should 25 micron. Opening and closing arrangement either manual or auto should be provided to the thermal screen to increase its utility. Side Shading: Shade net of 35% should be used to create side shading. This is useful to avoid direct entry of sunlight into the poly-house/green house when curtain is open. Minimum GSM should be 75. or Use of 40mesh UV stabilized insect proof net is also recommended to protect direct entry of insects into the polyhouse/greenhouse. This should have minimum 100 GSM weigh. The shade factor (opening) in colour shade net depends on the spectrum of light through which light is passing through. So right kind of shade net is major challenge that depends on growers choice as well to take advice from the experts. The manually operated crank mechanism should be provided for expending and retracting the shade net.
18	Polythene	Polythene should be properly UV stabilized and prorated warranted for at least three years. Thickness of polythene should be minimum 200 micron (0.2 mm). Polythene quantity accommodate maximum 5.4 sq. meter area in its 1 kilogram weight. (For example,5.5 mx 100 m polythene roll should have minimum weight of 5.5 x 100/5.4 = 101.85 kg or 4.5m x 100 m one roll should have minimum weight of 4.5 x 100/5.4=83.33 kg.) Options in green house film: Compulsory properties: UV stabilization, Diffusion/Clear (Light Transmission) Optional properties: UV Blocking /Antivirus, Sulphur Resistant, Thermic, Anti Drip, Anti Mist, Anti Dust Manufacturing Process: Three layer/Five layer
19	`Aluminum Profile/Poly fixing	C type profile made from Alloy Aluminum should have-high strength with light weight-(approx 220-250 gm/rmtrs) smooth edges, Curve bottom proper for 1.25" to 3" pipes, Proper channel for spring and suitable for double spring locking 0.9mm thick. Self-drilling screw should be fixed on profile every 40 cm along the full length of the profile.
20	Spring Insert	A plastic coated GI wire spring of 2.2 mm diameter, having good elasticity should be used for longer life that transferring less heat to the cladding materials as plastic films or shade net. If we are using GI spring it is better to use a two inch strip of new poly film to be placed over the main plastic in the profile and then lock it with GI profile. This will help in longer life of the plastic as the rusted spring will not directly come in contact with the main plastic. All spring must end inside the profile. Any spring outside profile must be either fixed inside or should be cut so that it does not damage the plastic in strong wind as it will initiate all the plastic being pulled out of profile.
21	Air	In hot and humid climate, when ambient temperature and

		ADSA B	
		3	_
	Cinc. Let	710	6
	Circulation		_
	air circulatii	factors have a tendency to increase further inside a green	
	fans	house. Under such conditions air circulating fans' inside the green house will do a good job to reduce the harmful effect of high humidity and temperature on plant.	
		green house will do a good job to reduce the harmful effect of	
		high humidity and temperature on plant. The increased air flow inside	_
		the plant canopy reduces the leaf temperature and	C
		disperses the High himidity around leaves 1:1	
			1
			•
		remains uniform throughout the green house.	
1.		Without air mixing fans, the warm air rises to top and cool air settles around the plants on the distribution.	
		when humidity is high and high ambient temperature cools down due to rain, this air circulating fans may be used.	
		to rain, this air circulating fans may be used judicially to disperse the higher humidity around plant canopy.	
		Small fans with a cubic-foot-per-minute(ft3/min) air-moving	
			1
			I
		pattern of air movement. Operate fans continuously during	1
-	2	required period of a day.	l
2	General	Green house structural design should be sound enough to withstand wind speed of 130 km/km.	
	conditions		
		• The companies should be asked to get the	
		and should guarantee for tree maintanan-11	
		• The firm should be able to construct the entire green by	
	0;	eight weeks of the issue of work order.	
8 3	३ एमिनेट सरस		

१.३ एग्रिनेट हाउस

Specification of Agri net house

SN	Item	Specification
1	Size	3956 m ²
2	Shape	Flat top
3	Withstand to wind velocity	
4	Foundation	2 mm thickness GI Pipes compatible with columns, length
5	Main Column	Size 60.OD, Thickness 2 mm, Wt per length 2.85 kg, length -4 m
6	Purlins	Purlin GI pipes-size 42/43 OD/thickness 2mm, Wt per length 2.00/2.10kg length -4m purlin members 23/22
7	Corner	OD/2 mm thickness, Wt. per length 1.60 kg Size 60 OD, Thickness 2 mm, Wt. per length 2.30 kg, length 0.15m
3	Four way pipe couplers	Size 48 OD, Thickness 2 mm, Wt. per length 2.30kg, length-0.15m

		रिक्षि प्रदेश सरकार हिंदू
9	Five way pipe couplers	Size 48 OD Wt. per length 2.30 kg Thickness 2 mm, length-0.15mm, and
10	Nut Bolts	Size 3/8"
11	Grid size	4x4, 8x4,4x6 (m)
12	Gable length	4.0 m
13	Center height	 Flat Structure -4m Hut /dome type structure – Centre height -4m, side height -2.5 m
14	Aluminum Profile	C type Aluminum profile to fix shade net to the structure by means of self tapping screws. Weight of aluminum profile is 200-220 gm/ meter. Self Drilling Screw should be fixed on profile every 40 cm along the full length of the profile.
15	Spring insert	A coated spring I preferable compared to cold galvanized spring as a coated spring transfer less heat to the plastic and thus enhances the life of the plastic. If we are using GI spring it is better to use a two inch strip of new poly film to be placed over the main plastic in the profile and then lock it with GI profile. This will help in longer life of the plastic as the rusted spring will not directly come in contact with the main plastic. Wire material should be high carbon spring steel with spring action.
16	Shade Net	UV stabilized, ranging from 30% to maximum 75% GSM shade depending upon the crop, made up of ISI/applicable national standard, white/green/ black/suitable colour.
17	Door	Polycarbonate/polythene sheet door with 1m widths and 2m height and another door of 1m X2 m Box section frame is embedded inside for the strength.
18	Ante room	Ante-room of size 4m X 3 m attached to net house.
19	Foundation/ Civil work	for embedding vertical poll/pipe of shade net, subject to revision as per requirement of site.
20	Over slope	1 to 1.5%
21	APRON	Use of APRON in shade net

२ प्लाष्टिक टनेल (बासको)

ऋ स	विवरण	स्पेशिफिकेशन
٩	प्लाष्टिक, इन्सेक्ट नेट र मल्चिङ	
	प्लाष्टिक	• इन्सेक्ट नेट अनिवार्य लगाउनु पर्ने
		• मल्चिङ प्लास्टिक अनिवार्य लगाउनु पर्ने
2	बाँस	 खामाका लागि प्रयोग हुने बास नफोडिएको र बाडगो टिङ्गो नभइ सोझो हुनु पर्नेछ

			•	धुरी के छेड़ खामिर माथि राखिने बास सिङ्गे वा फोडिएको हुन सक्नेछ
3	उचाइ	तथा	•	धुरा का का विकास पान
	चौडाइ			गाडिएको हुनु पर्ने
				क्षेउको खामोको उचाइ ३ मिटर जसमध्ये ६० से. मी. जिमन मुर्न
				गाडिएको हुनु पर्ने
				चौडाइ आवश्यकता अनुसार वा जिमनको उपलब्धता अनुसार हुनु प
				तर ७ देखी १० मिटर भन्दा बढि हुनु नहुने ।

३ प्लाष्टिक टनेल (जि आइ पाइप):

३ प्लाष्टि	क टनेल (जि आ	इ पाइप):
ऋ स	विवरण	स्पेशिफिकेशन
٩	प्लाष्टिक, इन्सेक्ट	
*	नेट र मल्चिङ प्लाष्टिक	प्लास्टिक • इन्सेक्ट नेट अनिवार्य लगाउनु पर्ने
		• मल्चिङ प्लास्टिक अनिवार्य लगाउनु पर्ने
2	पाइप	जि आइ पाइप पोलका लागि प्रयोग गरिने जि आइ पाइप २ इन्च मोटाइ भएको
		• धुरी, छेउ र धेरी बाट छेउ सम्म लगाइने जि आइ पाइप ५ इन्च
		गोलाइको हुनु पर्ने • पोलका लागि प्रयोग गरिने पाइप गोलो वा चारकुने जुन भएपिन हुने तर धुरीमा, छेउमा र धुरी बाट छेउमा लगाउने पाइप भने गोलो हुनु पर्ने
3	उचाइ तथ चौडाइ	 धुरी खामोको उचाइ १४ फिट जसमध्य २.५ देखी ३ फिट जामन मुन ढलान गरी गाडिएको हुनु पर्ने र उक्त ढलान जिमन माथी १ फिट सम्म
,		हुनु पर्ने • छेउको खामोको उचाइ १० फिट जसमध्य २.५ देखी ३ फिट जिम मुनी ढलान गरी गाडिएको हुनु पर्ने र उक्त ढलान जिमन माथी १ फिल
		सम्म हुनु पर्ने • एक खामो र अर्को खामोको दुरी ३ मि वा १० फिट हुनु पर्ने • धुरी खामा र छेउ खामोको alignment एक अर्कासंग मिलेको हुनु पर्ने
		 धुरा खाना र छुउ जानामा क्रिक हरेक ३ मि वा १० / १० फिटमा वा धुरी खामो र छेउको खा माथिबाट १ इन्चको गोलो पाइप धुरीबाट छेउमा राखीएको हुनु पर्ने चौडाइ आवश्यकता अनुसार वा जिमनको उपलब्धता अनुसार हुनु प्र
		तर १० फिट भन्दा बढि हुनु नहुने ।